

Helsingin seudun liikenteen lausunto Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelmasta sekä Vaaralan varikon kustannusten korvaamista koskevan sopimuksen hyväksyminen

236/08.00.00.03/2025 Vaaralan raitiovaunuvarikkohanke

Hallitus 25.11.2025

Esittelijä Vs. toimitusjohtaja Vesa Silfver
Valmistelija Liikenne-tulosalueen johtaja Johanna Wallin, etunimi.sukunimi@hsl.fi
Sopimuspäällikkö Jami Vitikainen, etunimi.sukunimi@hsl.fi

Tausta

Pääkaupunkiseudun Kaupunkiliikenne Oy (Kaupunkiliikenne) pyytää Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) hallituksen lausuntoa Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelmasta 31.12.2025 mennessä.

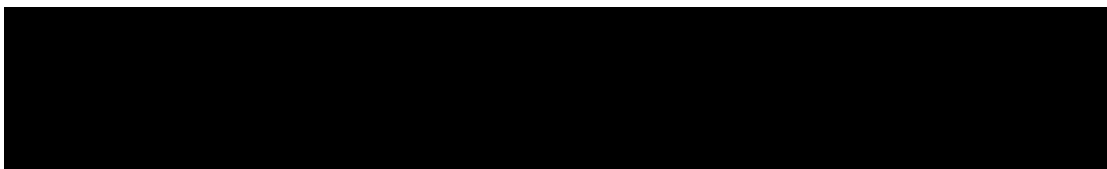
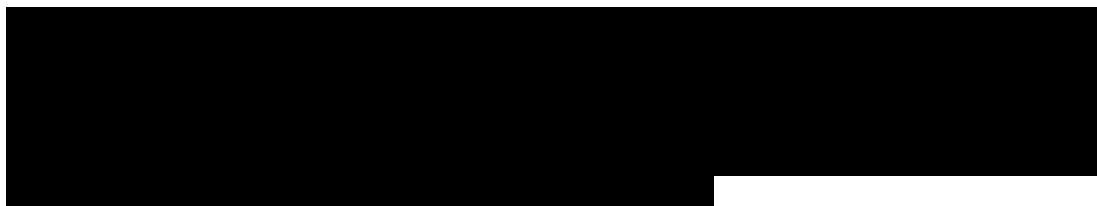
Johdanto

Kaupunkiliikenne on laatinut hankesuunnitelman ja sen pohjalta ehdotussuunnitelman uudesta Vantaan Vaaralaan sijoitettavasta raitiovaunuvarikosta. Varikko on välttämätön investointi raitioliikenteen Vantaan Ratikalle suunnitellun pikaraitiolinja 20 liikennöinnin aloittamisen kannalta. HSL on osallistunut suunnitteluun sekä projektiryhmä- että ohjausryhmätasolla ja valmistelua on viety HSL:n toivomaan suuntaan.

Uuden varikon päätöksenteko on tarkoitus tehdä kevään 2026 aikana ja rakentaminen alkaisi vuoden 2026 aikana. Uusi varikko olisi valmis matkustajaliikenteen käyttöön vuoden 2029 aikana.

Lausunnon tiivistelmä

HSL pitää raitiotievarikkoinvestointia tarpeellisena Vantaalle suunnitellun pikaraitiolinjan numero 20 liikennöinnin kannalta. Varikon suunnitellut toteutusratkaisut mahdollistavat varikon vaiheittain toteuttamisen ja varikkotilojen muuntojoustavuuden. HSL:n vuonna 2021 antamassa lausunnossa varikoiden kehittämissuunnitelmasta edellytettiin, että varikoiden tulee toimitilojen ja ratainfraan puolesta mahdollistaa kilpailutilanteessa toimiville liikenteenharjoittajille itsenäinen liikenteen operointi ja sitä tukevat tehtävät. Vaaralan varikon suunnittelussa on huomioitu monitoimijaympäristö varikon muuntojoustavuuden, huoltopaikkojen suunnittelun, ratainfraan ratkaisujen, taloteknisten ratkaisujen sekä henkilökunnan tilaratkaisujen osalta.

Sopimus Vaaralan raitiovaunuvarikon kustannusten korvaamisesta

Vaaralan raitiovaunuvarikkoa koskevan sopimuksen tarkoituksena on sopia HSL:n pitkäaikaisesta sitoumuksesta, jonka mukaisesti HSL takaa Kaupunkiliikenteelle korvauksen Vaaralan raitiovaunuvarikkoon liittyvien pääoma- ja ylläpitokustannusten kattamiseksi. Lisäksi sopimuksella sovitaan ehdoista, joiden mukaisesti Kaupunkiliikenne sitoutuu vuokraamaan varikon tiloja tarvittavilta osin HSL:n kilpailuttaman liikennöitsijän käyttöön.

Selvyyden vuoksi todetaan, että Sopimus ei koske varikon ratainfraa eikä ratainfraan kunnossapitoon liittyviä varikon tiloja, jotka Vantaan kaupunki osoittaa HSL:n käyttöön ko. osapuolten välisellä infrasopimuksella (sopimus joukkoliikenneinfran kustannusten korvaamisesta 30.6.2011) ja joihin liittyvistä kustannuksista HSL maksaa kaupungille ko. sopimuksen perusteella. Vantaan kaupunki ja Kaupunkiliikenne sopivat erikseen ko. osapuolten välisen sopimuksen, jossa määrätään tässä tarkoitetun infran käyttöoikeudesta ja korvauksista.

HSL korvaa Kaupunkiliikenteelle Varikon hankinnasta ja peruskorjauksista aiheutuvat pääomakustannukset täysimääräisesti pääomakorvauksena sekä käyttö- ja ylläpitomenoista aiheutuvat kustannukset ylläpitokorvauksena. Kustannusten suuruus ja vaikutus HSL:n talouteen on kuvattu tarkemmin lausuntopyynnön liitteissä (liite 3, *Lausuntopyynnön liite 2 Ehdotussuunnitelma*) ja edellä mainitussa HSL:n lausunnossa (liite 4, *HSL:n hallituksen lausunto koskien Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelmaa*). Mikäli Vantaan ratikka -hanke peruuntuu, ei HSL silloin vastaa sopimuksessa kuvatuista kustannuksista.

Varikon tai sen osakokonaisuuksien hallinnanluovutuksen jälkeisessä käyttöönottovaiheessa HSL maksaa ylläpitokorvausta, mutta ei pääomakorvausta. HSL maksaa Kaupunkiliikenteelle ylläpitokorvausta enintään 30 kuukautta ennen matkustajaliikenteen aloitusta. Sen jälkeen, kun Varikko tai sen osa otetaan liikennekäyttöön, HSL maksaa ylläpitokorvauksen lisäksi myös pääomakorvausta. Pääomakorvauksen maksuvelvollisuus alkaa käyttöönottokuukautta seuraavan kuukauden alusta siltä osin, kun varikko on liikennekäytössä.

Sopimus on voimassa, kunnes kolmenkymmentä (30) vuotta on kulunut HSL:n pääomakorvauksen maksuvelvollisuuden alkamisesta. Sopijapuolet sitoutuvat viimeistään kaksi (2) vuotta ennen Sopimuksen päättymistä neuvottelemaan uudesta pitkäaikaisesta sopimuksesta koskien varikon käyttöä liikennöintitarkoituksessa sekä siihen liittyvien kustannusten korvaamista. HSL:llä on etuoikeus neuvotella Kaupunkiliikenteen kanssa uudesta pitkäaikaisesta sopimuksesta.

Ehdotus

Hallitus päättää

a) antaa liitteen mukaisen ehdollisen lausunnon Vaaralan varikon ehdotussuunnitelmasta. Puoltavan lausunnon edellytyksenä on, että HSL ja Kaupunkiliikenne allekirjoittavat kustannusjaon määrittävän alla hyväksyttävän

sopimuksen. Lisäksi puoltavan lausunnon edellytyksenä on, että Vantaan ratikka -hanke toteutetaan; sekä

b) valtuuttaa vs. toimitusjohtajan viimeistelemään ja allekirjoittamaan sopimuksen Vaaralan raitiovaunuvarikkoa koskevien kustannusten korvaamisesta. Valtuutuksen edellytyksenä on, että Vantaan ratikka -hanke toteutetaan.

Päätös

Liitteet

1. Lausuntopyyntö Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelmasta
2. Lausuntopyynnön liite 1 Hankkeen esittely
3. Lausuntopyynnön liite 2 Ehdotussuunnitelma (Vaaralan varikon ehdotussuunnitelman kustannukset, perustelu muutoksille)
4. HSL:n hallituksen lausunto Vaaralan raitiovaunuvarikon ehdotussuunnitelmasta
5. Sopimusluonnos Vaaralan raitiovaunuvarikkoa koskevien kustannusten korvaamisesta
6. Vaaralan raitiovaunuvarikon sopimusluonnoksen liitteet

Liitteet ovat julkisia päätöksenteon jälkeen.